

Відповідальність державних службовців за порушення Закону України «Про доступ до публічної інформації»

Відповідальність за порушення Закону України “Про доступ до публічної інформації” є однією з гарантій належного його виконання.

Дослідження питання відповідальності за порушення законодавства про доступ до інформації знімає невинуватити тривогу державних службовців, яка пов'язана з величезною кількістю нововведень запроваджених законом і короткими строками для приведення роботи державного органу у відповідність до них. Кожна посадова особа має чітко знати, за які дії або бездіяльність вона може понести відповідальність, а за які - не повинна.

Загальні положення відповідальності зазначені у ст. 24 Закону. Частиною першою цієї статті передбачено, що її несуть особи, винні у вчиненні таких порушень:

1) ненадання відповіді на запит;

Тобто, бездіяльність державного службовця, яка полягає в пасивній поведінці (невчиненні жодних дій) і невиконанні покладеного обов'язку надати інформацію за запитом;

2) ненадання інформації за запитом;

Це надання відповіді, але неповідомлення інформації, яку потребував запит. Зокрема, ст. 22 Закону говорить: що відповідь розпорядника інформації про те, що інформація може бути одержана запитувачем з загальнодоступних джерел, або відповідь не по суті запиту вважається неправомірною відмовою в наданні інформації;

3) безпідставна відмова у задоволенні запиту на інформацію;

Надання відповіді на запит, в якій посадові особи відмовляють в наданні інформації з підстав не передбачених статтею 22 Закону.

У Статті 22 Закону зазначено, що розпорядник інформації має право відмовити в задоволенні запиту в таких випадках:

- розпорядник інформації не володіє і не зобов'язаний відповідно до його повноважень, передбачених законодавством, володіти інформацією щодо якої зроблено запит;
- інформація, що запитується, належить до категорії інформації з обмеженим доступом;
- особа, яка подала запит на інформацію, не оплатила фактичні витрати, пов'язані з копіюванням або друком;
- не дотримано вимог до запиту на інформацію, передбачених частиною 5 статті 19 зазначеного Закону.

Виходячи з положень даної статті, відмова в наданні інформації з інших підстав є неправомірною.

4) неоприлюднення інформації відповідно до статті 15 цього Закону;

Бездіяльність державного службовця, яка полягає у невинуватиті дій щодо розміщення передбаченої Законом інформації у встановлені строки. Стаття 15 передбачає види інформації, яку розпорядник повинен оприлюднити, проте не визначає способів такого оприлюднення. Частково способи

оприлюднення інформації визначені Постановою Кабінету Міністрів України “Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади”.

5) надання або оприлюднення недостовірної, неточної або неповної інформації;

Дії осіб, які виражаються у наданні завідомо недостовірної інформації, яка вводить адресата в оману або повідомлення тільки частини запитуваної інформації або інформації, що повинна бути оприлюднена;

6) несвоєчасне надання інформації;

Тобто надання інформації з порушенням передбачених Законом строків. Важливо пам'ятати не тільки про п'ятиденний строк. У випадку, якщо посадова особа приймає рішення про продовження строку розгляду запиту до 20 робочих днів, вона зобов'язана повідомити запитувача в письмовій формі не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту;

7) необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом;

Вчинення дій по протиправному закриттю інформації. Це може бути: надання документам, а не інформації, обмежувальних грифів; надання інформації обмежувальних грифів, не передбачених законодавством (наприклад, “не для друку”), віднесення інформації, яка не відповідає усім трьом елементам “трискладового тесту” до інформації з обмеженим доступом (ч. 2 ст. 6 Закону), ненадання інформації, якщо немає законних підстав для обмеження у доступі до такої інформації, які існували раніше тощо;

8) нездійснення реєстрації документів;

Це бездіяльність особи, що виражається у невиконанні обов'язків по реєстрації документів у системі обліку, відповідно до ст.18 Закону або запитів на інформацію;

9) навмисне приховування або знищення інформації чи документів;

Приховування означає неповідомлення інформації або несвоєчасне повідомлення інформації належним адресатам

За порушення Закону державні службовці можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної та кримінальної відповідальності. Така відповідальність передбачена нормами трудового, адміністративного та кримінального законодавства.